گزارش ۲

بهناز قاسمی

سکوت وزارت جهاد و صعود قیمت محصولات کشاورزی

سود ۱۰ هزار تومانی خارجی‌ها از خرید هر کیلو سیب‌زمینی ایرانی!

افزایش خرید برخی محصولات کشاورزی، مانند سیب‌زمینی و گوجه توسط تجار کشورهای همسایه باعث کاهش عرضه این محصولات در بازار داخلی و افزایش قیمت آنها شده است، به گفته فعالان بازار در حال حاضر قیمت هر کیلو سیب‌زمینی به ۵ هزار تومان رسیده است، در حالی که در مزارع کشاورزی حدود ۱۷۰۰ تومان برای صادرات فروخته می‌شود و همان سیب‌زمینی در بازار کشورهای مقصد حدود ۱۲ هزار تومان به فروش می‌رسد.

در سایه بی‌توجهی وزارت جهاد کشاورزی بر تولید، توزیع و حتی صادرات محصولات کشاورزی در ماه‌های اخیر قیمت انواع محصولات کشاورزی گران شده است، اما این وزارتخانه همچنان سکوت اختیار کرده و هیچ مسئولی دلیل این گرانی‌ها و سوءمدیریت‌ها را توضیح نمی‌دهد. در هفته‌های گذشته قیمت برخی محصولات کشاورزی مانند گوجه‌فرنگی و سیب‌زمینی در بازار داخل افزایش چشمگیری داشتند که دلیل آن افزایش صادرات این محصولات عنوان می‌شد، اما نکته قابل توجه در این میان بی‌نصیب ماندن تجار ایرانی از این بازار بود؛ بدین معنا که از این شرایط، هم مصرف‌کننده متضرر شد و هم تجار ایرانی؛ چراکه تجار کشورهای همسایه به طور مستقیم راهی مبادی تولید شده و از کشاورزان ایرانی خرید می‌کردند.

۲۱ شهریور ماه؛ رئیس اتحادیه بارفروشان در نامه‌ای به رئیس اتاق اصناف تهران خواستار مدیریت صادرات سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی شد و گفت: در صورت ادامه روند صادرات، این دو محصول در بازار داخلی نایاب می‌شود. صادرات گوجه متوقف شد، اما هیچ دستوری برای ممنوعیت صادرات سیب‌زمینی صادر نشد. در حال حاضر قیمت سیب‌زمینی در بازار داخلی از ۳ هزار تومان در پایان شهریور به ۵ هزار تومان افزایش یافته است، این روند صعودی قیمت در شرایطی است که بسیاری از استان‌ها مانند اردبیل و شهرهای اطراف آن زمان برداشت محصولشان است و در سال‌های گذشته در این زمان به دلیل افزایش عرضه قیمت‌ها کاهش می‌یافت.

اخیراً زمزمه‌هایی از ممنوعیت صادرات سیب‌زمینی به گوش می‌رسد، اما به گفته برخی فعالان اقتصادی، صدور یک شبه قوانین جدید مشکلات زیادی برای خریداران و فروشندگان این محصولات ایجاد می‌کند و مسئولان باید به منظور تنظیم بازار داخلی و تعادل قیمت از پیش برنامه‌ریزی کنند تا برنامه‌های صادرات هم به هم نریزد.

طبق آمار وزارت جهاد کشاورزی، در پنج ماهه نخست امسال ۱۴۷/۸۹ تن سیب‌زمینی به ارزش ۴۹/۷۵ میلیون دلار به کشورهای مختلف صادر شده که نسبت به سال گذشته از نظر وزنی ۸۵/۷۷ درصد و از نظر ارزشی ۱۵۶/۱۸ افزایش داشته است.

اسدالله کارگر، رئیس اتحادیه فروشندگان میوه و سبزی یکی از عوامل اصلی افزایش قیمت‌ها را تقاضای بیش از حد کشورهای همجوار می‌داند و می‌گوید: صادرات و ارزآوری برای کشور زمانی مجاز است که از نظر داخلی تأمین باشیم. به گفته وی، کاهش ارزش پول ملی باعث شده است فروش محصولات داخلی به صورت قانونی یا غیرقانونی در مرزها، سود بالایی به همراه داشته باشد که در نتیجه تمایل تولیدکنندگان به صادرات را افزایش داده است. از طرف دیگر خرید محصولات ایرانی برای کشورهای همجوار بسیار ارزان تمام می‌شود.

در این‌باره حمید حسینی، دبیر کل اتاق مشترک بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عراق با تأکید بر اینکه تصمیمات مسئولان در حوزه اقتصاد نباید یک شبه اجرا شود، می‌گوید: اگر صادرات کالایی به ضرر منافع ملی باشد می‌توان آن را متوقف کرد، اما برای اجرای این ممنوعیت باید محدودیت زمانی در نظر گرفته شود، چون ممکن است قراردادهایی از پیش منعقد و مبلغی هم بر اساس آن پرداخت شده باشد، یا حتی ممکن است کامیون‌های باری حرکت کرده باشند و در مرز متوجه این ممنوعیت شوند.

وی می‌افزاید: بعد از ممنوعیت صادرات گوجه‌فرنگی در مرز، مشکلات زیادی برای هر دو طرف ایرانی و عراقی به وجود آمد. این در حالیست که طبق قانون صادرات و واردات، جنسی که در گمرک است، مشمول تغییر قانون نمی‌شود.

دبیر کل اتاق مشترک بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و عراق با بیان اینکه می‌توانیم حتی محصولات آب‌بر را به قیمتی بفروشیم که برای کشور منفعت داشته باشد، می‌گوید: تاجران ما تجارت بلد نیستند که اجازه می‌دهند تجار کشورهای همسایه به زمین‌های کشاورزی ایران بیایند و از کشاورز خرید کنند. وی تصریح می‌کند: تقصیر بیشتر متوجه خود ماست تا کشور خارجی؛ چراکه اجازه داده‌ایم تجار کشورهای دیگر زودتر از ما برای محصولمان اقدام کنند. در هیچ کشوری اینگونه نیست که کالا در مرز و در یک بازارچه به فروش برسد، اما بخش کشاورزی در ایران اصلاً سازماندهی شده نیست و محصولاتش بعضاً در بازارچه‌های مرزی به فروش می‌رسد. حسینی می‌افزاید: کشورهای همسایه حداکثر استفاده را از این شرایط می‌برند؛ بنابراین باید عاقل باشیم و محصولاتمان را با قیمت مناسب صادر کنیم. برای مثال سیب‌زمینی در مزارع کشاورزی حدود ۱۷۰۰ تومان به عراقی‌ها فروخته می‌شود، درحالی که همان سیب‌زمینی در بازار عراق حدود ۱۲ هزار تومان عرضه می‌شود.

وی با بیان اینکه اگر در تولید محصولات آب‌بر مازاد داشته باشیم صادرات آنها اشکالی ندارد، می‌گوید: با توجه به اینکه محصولاتی مثل سیب‌زمینی و پیاز در عمده‌فروشی‌ها کیلویی حدود ۷۰۰ تومان به فروش می‌رسد، به نظر می‌رسد که مازاد مصرف داخلی داشته باشند که می‌توانند به قیمت بالاتر برای صادرات به فروش برسند.

گزیده خبر

برگزاری هم‌اندیشی جایزه تعالی سازمانی

هم‌اندیشی شانزدهمین دوره اعطای جایزه ملی تعالی سازمانی با حضور مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی و جمعی از ارزیابان این جایزه برگزار شد.

به گزارش سازمان مدیریت صنعتی، مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی در این هم‌اندیشی با اشاره به تشکیل «بنیاد تعالی سازمانی» تأکید کرد: این مدل توانسته است یک ساختار درونگرا مثل بنیاد تعالی سازمانی را ساخته و ارائه کند. کیانی بختیاری یادآور شد: در شرایط پیچیده کسب و کار بنگاه‌ها معمولاً برای آموزش، پژوهش و تعالی سازمانی هزینه نمی‌کنند در حالی که بهترین فرصت برای خروج از رکود و تورم، توجه به این موارد است.

در ادامه این هم‌اندیشی برنامه‌های توسعه‌ای جایزه تعالی سازمانی ارائه و عنوان شد که طی ۱۶ سال گذشته، ۱۳۵۷ مرتبه بنگاه‌های کسب و کار مورد ارزیابی قرار گرفته‌اند که از این میان، ۱۳۲ شرکت موفق به کسب ۳۵۰ امتیاز شده‌اند.

تفکیک ۳ وزارتخانه صنعت، راه و تعاون منتفی است

معرفی وزرای کار و اقتصاد توسط دولت و تعیین تکلیف استیضاح وزرای راه و صنعت توسط مجلس

گزارش یک

هادی غلامحسینی

عکس: فاطمه عرفانیان/ جوان

معرفی وزرای کار و اقتصاد به مجلس و همچنین تعیین تکلیف استیضاح وزرای راه و شهرسازی و صنعت از جمله مواردی است که گویا در هفته جاری انجام می‌گیرد، در این میان تفکیک وزارتخانه‌های دولت منتفی شده است.

به گزارش «جوان»، در شرایطی که یکی از وزرای برکنار شده سعی دارد تا با خبرسازی برای معرفی مجددش به عنوان تصدی‌گری وزارتخانه جدید نفوذ خود را در وزارتخانه پیشین حفظ کند، مجلس شورای اسلامی تفکیک وزارتخانه‌ها را منتفی اعلام کرد و در عین حال کمیسیون‌های عمران و صنعت نیز باید نظر خود را در رابطه با استیضاح وزرای راه و صنعت مشخص و دولت نیز باید وزرای کار و اقتصاد را به مجلس معرفی کند. با توجه به اینکه پیش از این رئیس‌جمهور به نمایندگان مجلس اعلام کرده بود که در رابطه با ترمیم کابینه اقدام خواهد کرد، ولی این اتفاق نیفتاد و از این‌رو مجلس خود رأساً در این رابطه اقدام کرد، حال با معرفی وزرای جدید کار و اقتصاد اهالی سیاست و اقتصاد منتظرند ببینند وزرای مربوطه از چه طیف سیاسی هستند و نمایندگان و جناح‌های موجود در مجلس در ارائه رأی اعتماد به وزرای پیشنهادی چه واکنشی از خود ظهور و بروز خواهند داد.

■ اهمیت انتخاب صحیح وزیر اقتصاد

وزارتخانه مهم اقتصاد یکی از بخش‌هایی است که حساسیت روی آن بسیار بالاست، زیرا مجموعه‌های مهمی از جمله گمرکات کشور، سازمان امور مالیاتی، سازمان جذب سرمایه‌گذاری خارجی، شرکت‌های مهمی چون بانک‌های دولتی و وابسته به دولت، خصوصی‌سازی و سازمان اموال تملیکی و... زیر نظر این مجموعه هستند. این در حالیست که گردش مالی این مجموعه بسیار قابل ملاحظه است؛ به طور نمونه در حوزه سازمان امور مالیاتی ۱۰۰ هزار میلیارد تومان در بودجه هدف‌گذاری شده است که اگر این مجموعه مسیر درستی را در پیش می‌گرفت به سادگی می‌توانست امروز ۱۷۰ هزار میلیارد تومان برای دولت تأمین منابع کند یا در بخش گمرک ۱۵ تا ۲۰ هزار میلیارد تومان درآمد بودجه‌ای در نظر گرفته شده است که در صورت مدیریت صحیح به سادگی این رقم ۱۰ هزار میلیارد تومان جهش می‌یافت. حال در بخش سهام شرکت‌های دولتی، فروش اوراق مالی و فروش شرکت‌های دولتی نیز کاستی‌های شدیدی وجود دارد که همه می‌دانیم.

■ وزارت کار اقتصادی‌تر از وزارت اقتصاد

از سوی دیگر مجموعه وزارت کار نیز یک مجموعه اقتصادی بسیار بزرگ است که تنها با جای دادن صندوق بازنشستگی کشوری و همچنین سازمان تأمین اجتماعی ذیل خود در ۴۰۰ تا ۵۰۰ شرکت در حوزه‌های مختلف اعم از بانک، بورس اوراق بهادار و فرابورس، ساختمان، حمل‌ونقل، پتروشیمی، نفت و گاز، معدن، سیمان و.... حضور دارد و عملاً به یک وزارتخانه اقتصادی‌تر از وزارت اقتصاد تبدیل شده است و گردش مالی صندوق‌های بازنشستگی در سال ۹۵ از سوی محمد نهاوندیان بالغ بر ۱۲۰ هزار میلیارد تومان اعلام شد که بیشتر از حجم نفتی بود که در سال مذکور دولت فروخت و حیرت رئیس دفتر وقت رئیس‌جمهور را در پی داشت و در عین حال ارائه بودجه ۶۰ هزار میلیارد تومانی از سوی بودجه عمومی به صندوق‌های بازنشستگی توجه به انتخاب صحیح وزیر را در وزارتخانه مذکور طلب می‌کند. در عین حال وزرای راه و شهرسازی و همچنین صنعت، معدن و تجارت در برزخ به سر می‌برند و مشخص نیست عباس آخوندی و محمد شریعتمداری با توجه به رکود تورمی که در حوزه‌های تابع آنها رخ داده است در بخش دولت بمانند یا بروند.

■ رکود تورمی مسکن و معضل نزدیک به ۳ میلیون مسکن خالی از سکنه

افزایش میلیون‌ها خانه خالی از سکنه از سال ۹۲ تاکنون که به نظر می‌رسد حجم این خانه‌ها هم‌اکنون به ۳میلیون واحد مسکونی نزدیک شده باشد یکی از دردسرهای بخش مسکن است و دپوی این حجم از خانه خالی که ارزشش از سوی عباس آخوندی بالغ بر ۲۵۰میلیارد دلار ارزیابی می‌شود، در کنار رکود تورمی که بخش مسکن از ابتدای دهه ۹۰ تاکنون دچارش شده است صنایع و مشاغل وابسته به بخش مسکن را به رکود برده و در عین حال بانک‌ها، پیمانکاران و سازندگان مسکن، مصرف‌کنندگان واقعی و اجاره‌نشینان و جوانانی که قصد ازدواج دارند را با چالش جدی روبه‌رو کرده است. گفتنی است، بخش زمین و ساختمان یکی از حساس‌ترین بخش‌های اقتصاد ایران است که موتور محرک اشتغال و صنایع وابسته به شمار می‌رود و در زندگی میلیون‌ها خانوار ایرانی اثر دارد، زیرا ۳۰ تا ۶۰ درصد درآمد خانوار به بخش مسکن اختصاص دارد؛ از این رو وزرای صنعت و راه به نوعی در بخش مسکن درگیری‌هایی دارند. از سوی دیگر عدم راه‌اندازی سامانه معاملات زمین و مسکن با انواع کاربری و همچنین راه‌اندازی طرح ثبت‌وضبط تمامی زمین های کشور با مشخص کردن نوع کاربری، چالش زمین‌خواری و اثر آن بر بخش بانک و مفاسد اقتصادی و توسعه نامتوازن بخش ریلی، جاده‌ای، هوایی و دریایی، تضعیف بنیه مالی خانوارها برای خرید و اجاره مسکن، از دست رفتن قدرت خرید وام بانکی مسکن برای حضور تقاضای غیرمؤثر در بازار از جمله کاستی‌های است که وزیر راه باید به آن پاسخ دهد.

■ ارتباط قاچاق ۶۰ میلیارد دلاری کالا و ارز با حوزه راه و صنعت

فارغ از مبحث فوق، قاچاق کالا و ارز و به ویژه ورود غیرقانونی خودروهای لوکس از مباحث قابل توجهی است که طی سال‌های اخیر رخ داده و در این سال‌ها بنا بر آمارهای رسمی دولت حداقل بالغ بر ۵۰ تا ۶۰ میلیارد دلار قاچاق کالا و ارز صورت گرفته است که وزرای راه و صنعت به نظر می‌رسد باید در این رابطه بنا به حجم مسئولیتشان پاسخگو باشند.

■ رشد بدهی بنگاه‌ها به بخش بانک

از سوی دیگر بخشی از رشد اقتصادی که در سال‌های اخیر رخ داده، تأمین مالی‌اش از طریق بانک‌ها انجام گرفته است؛ بی‌شک وزیر صنعت با حوزه مالی آشناست و می‌داند تولید بدهی‌های کلان که در مجموعه‌ای از بنگاه‌ها انجام می‌گیرد نه‌تنها ریسک و خطر تداوم فعالیت بنگاه و اشتغال را با مشکل مواجه می‌کند، بلکه به جهت آنکه منابع نزد بانک‌ها به دلیل کفایت سرمایه پایین بانک‌ها در واقع متعلق به مردم سپرده‌گذار است. از این رو ناتوانی در پرداخت بدهی بانک‌ها علاوه بر بنگاه بخش بانک را نیز با مشکل‌های عظیم مواجه می‌کند.

■ اشکال استراتژی در توسعه صنعت، معدن و تجارت

در عین حال نقدی که به وزیر صنعت وارد است مربوط به استراتژی توسعه صنایع است در عمده این برنامه‌های توسعه محیط‌زیست و آب و آمایش سرزمین نادیده گرفته و بافت بسیاری از استان‌ها به دلیل صدور رانتی و غیرمنطقی مجوزها برای تأسیس صنایع با خطر مواجه شده است؛ از این رو به‌عنوان نهادی که مرجع صدور بسیاری از مجوزهای صنعتی است کوتاهی قابل توجه و پرهزینه‌ای در این بخش صورت گرفته است. نکته جالب‌تر آنکه افرادی استراتژی توسعه صنایع را تدوین کرده‌اند که یا از صلاحیت علمی کافی برخوردار نبوده‌اند و یا اینکه وابستگی‌هایی از منظر انتفاع به برخی از سهام‌داران عمده صنایع داشته‌اند.

■ خشت کج بنای قیمت‌گذاری در اقتصاد

همچنین، مرجع قیمت گذاری و نظارت بر قیمت‌ها در حوزه وزارت صنعت قرار دارد، این در حالیست که ساختمان قیمت‌ها در حوزه‌های تابعه آنقدر مشکل دارد که توأمان شاهد قاچاق کالا از ایران به سایر کشورها و از سایر کشورها به ایران هستیم.

در این میان، عضو هیئت رئیسه مجلس گفت: کمیسیون صنایع، معادن و عمران باید نظرات خود را درباره استیضاح دو وزیر صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی تا هفته آینده به هیئت رئیسه ارسال کنند.

علی اصغر یوسف‌نژاد در گفت‌وگو با خانه ملت با اشاره به تقدیم استیضاح دو وزیر به هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی گفت: براساس روالی که وجود دارد کمیسیون صنایع، معادن و عمران باید نظرات خود را درباره استیضاح دو وزیر صنعت، معدن و تجارت و راه و شهرسازی تا هفته آینده به هیئت رئیسه ارسال کنند، بنابراین باید استیضاح را در دستور کار نشست هفته آتی خود قرار دهند.

عضو هیئت رئیسه مجلس شورای اسلامی افزود: براساس ماده ۲۱۸ آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی اگر تعداد نمایندگان باقیمانده برای استیضاح بیش از ۱۰ نفر باشد استیضاح در صحن علنی اعلام وصول می‌شود.

■ تفکیک سه وزارتخانه صنعت، راه و تعاون منتفی است

وی با اشاره به طرح تفکیک سه وزارتخانه در مجلس ادامه داد: با توجه به رأی استمزاجی نمایندگان در نشست غیرعلنی امروز مجلس شورای اسلامی فعلاً تفکیک سه وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی منتفی است.

نماینده مردم ساری و میاندرود در مجلس شورای اسلامی درباره احتمال جابه‌جایی وزرای کنونی تصریح کرد: جابه‌جایی وزرا به سیاست‌ها و نظر دولت بستگی دارد و ممکن است رئیس‌جمهور وزرای کنونی را در بخش دیگری معرفی کند.

■ وزرای اقتصادی و تعاون معرفی می‌شوند

از سوی دیگر سخنگوی هیئت رئیسه مجلس با اشاره به معرفی نشدن دو وزیر استیضاح شده کابینه توسط رئیس‌جمهور گفت: وزرای امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی این هفته به مجلس معرفی می‌شوند، تا ۱۰ روز باقیمانده با تعطیلات مجلس همزمان نشود.

بهروز نعمتی افزود: دولت باید زمان معرفی دو وزیر پیشنهادی امور اقتصادی و دارایی و تعاون، کار و رفاه اجتماعی را به مجلس مدیریت کند. وی ادامه داد: مشخص نیست که آیا استیضاح شریعتمداری از حد نصاب افتاده است یا خیر.

استیضاح وزیر کشور تاکنون تقدیم هیئت رئیسه نشده است.

بورس

نیمی از شرکت‌های بورسی واردات‌محور هستند

چرا کاهش نرخ ارز سهام شرکت‌های واردات‌محور را تقویت نکرد

افزایش بهای سهام شرکت‌های صادرات‌محور در بازار سرمایه در حالی طی هفته‌های اخیر رؤیت شد که حالا با کاهش بهای ارز در بازار مشخص نیست که چرا شرکت‌های واردات‌محور از این ناحیه مورد توجه بازار قرار نمی‌گیرند؟

به گزارش ایسنا، در حالی که این روزها کاهش قیمت‌ها در بازار ارز شرایطی را ایجاد کرده که بسیاری از مردم اقدام به فروش ارز خود کرده و زمینه برای جذب این نقدینگی در بازار بورس فراهم شود، ولی همزمان افت قیمت‌ها در بازار بورس سبب شده که مردم تمایلی به سرمایه‌گذاری در این بازار از خود نشان ندهند؛ فرصتی که بسیاری معتقدند می‌توانست کاملاً به نفع بورس باشد، ولی این سازمان گویا قدر آن را نمی‌داند.

بیش از نیمی از شرکت‌ها در بورس ایران صادرات‌محور هستند و در نتیجه طبیعی به نظر می‌رسد که با افزایش قیمت ارز، بازار بورس مثبت و با کاهش قیمت آن، بازار بورس نیز منفی شود و به همین دلیل در این روزها با کاهش قیمت ارز شاهد صف‌های فروش سهام هستیم.

در این راستا بسیاری معتقدند که بازار بورس باید از شرایط به وجود آمده در بازار ارز و کاهش قیمت‌ها در آن که منجر به خروج نقدینگی از آن می‌شود، نهایت استفاده را می‌برد و با اعمال سیاست‌های درست اقدام به جذب نقدینگی می‌کرد، ولی ریزش همزمان شاخص بورس در این روزها باعث شده که مردم تمایلی به سرمایه‌گذاری در این بازار از خود نشان ندهند.

در این مورد یک کارشناس بازار سرمایه با اشاره به فراز و فرود قیمت‌ها در تاریخ بورس اظهار کرد: ما باید بدانیم که بورس یک بازار پرریسک و بالا یا پایین رفتن قیمت‌ها در آن امری عادی است؛ در نتیجه نباید با بالا و پایین رفتن قیمت‌ها هیجانی شد، اما متأسفانه افت شاخص بورس در چند روز اخیر همزمان با افت شدید قیمت دلار در بازار آزاد عجیب به نظر می‌رسد؛ چراکه هیچ یک از شرکت‌های بورسی با دلار آزاد محصولاتشان را تولید نمی‌کنند.

رضوی امیری افزود: به نظر من بازیگران بزرگ بورس باید کاهش قیمت ارز در بازار را به فال نیک می‌گرفتند و با خرید سهام باعث تشویق کسانی که از بازار ارز خارج شده‌اند، می‌شدند و با رفتار خود سرمایه آنها را به بازار سهام جذب می‌کردند که متأسفانه چنین اتفاقی نیفتاد.

یکی دیگر از کارشناسان بازار سرمایه نیز در پاسخ به این سؤال که چطور مسئولان بازار سهام می‌توانند از کاهش قیمت ارز به نفع ورود نقدینگی به بورس استفاده کنند، به ایسنا گفت: با آرام شدن فضای نوسانی در بازار ارز، یکی از بازارهای متشکل و نقدشونده، بورس است؛ چراکه یک عده از بازار ارز مأیوس می‌شوند و بورس را گزینه‌ای بهتر برای سرمایه‌گذاری می‌بینند.

فردین آقابزرگی تأکید کرد: از آنجایی که بورس در شش ماه اخیر به هیچ وجه به اندازه بازار ارز، سکه و طلا رشد نکرده، با آرام شدن بازار ارز همچنان سودده خواهد ماند.

گفتنی است، در شش ماه گذشته بورس تهران توانسته حدود صددرصد سود عاید سهامداران کند. شاخص کل در این مدت تقریباً دوبرابر شده و شرکت‌های پالایشی، پتروشیمی، فلزات اساسی و نفتی بیشترین سود را به سهامدارانشان داده‌اند. کارشناسان معتقدند رشد قیمت دلار در ماه‌های گذشته دلیل اصلی رکوردشکنی‌های بازار سرمایه بوده است.

خبر

علت واردات ۲۹۰ تن شکلات چیست؟

تولیدکنندگان شکلات داخلی از واردات بی‌رویه شکلات در سال جاری گله می‌کنند و معتقدند شکلات ایرانی به اقصی نقاط جهان صادر می‌شود، این در حالیست که در چهار ماهه نخست سال جاری، بیش از ۲۹۰ تن شکلات به کشور وارد شده که با توجه به پویا بودن صنعت شکلات‌سازی در کشور، این حجم از واردات آن هم در بازه زمانی چهار ماهه هیچ منطق و توجیهی ندارد.

واردات بی‌رویه شکلات‌های خارجی کام شیرین صنعت شکلات ایران را تلخ کرده است. تولیدات و محصولات مرتبط با صنعت شکلات‌سازی، همواره در سطح جهان از تقاضای بالایی برخوردار است و همین ویژگی، سودآوری قابل توجهی را برای چنین عرصه‌ای فراهم کرده است.

جمشید عدالتیان، عضو اتاق بازرگانی می‌گوید: شکلات‌سازی در زُمره صنایع باکیفیت و مرغوب ایران قرار دارد که در سالیان گذشته به رشد و توسعه قابل توجهی دست یافته است. البته با وجود توفیقات حاصل شده، بخش قابل توجهی از عرضه تولیدات داخلی، در سطح کشورهای همسایه مشهود و ملموس است و می‌طلبد با ارتقای کیفی هر چه بیشتر، ضریب نفوذ و تسخیر در بازار کشورهای اروپایی به نحو شایسته‌تری محقق شود.

وی در تشریح دلایل و عوامل مؤثر در فاصله کیفی موجود میان شکلات‌های اروپایی با شکلات‌های ایرانی می‌گوید: یکی از مؤلفه‌های تأثیرگذار در این امر، به مواداولیه تشکیل‌دهنده آن معطوف می‌شود و به‌عنوان نمونه در کشوری همچون سوئیس به دلیل تغذیه بسیار مناسب دام در دشت‌ها و دامنه کوه‌های آلپ، به تبع شیر با کیفیت‌تری نیز به دست می‌آید و با عنایت به کیفیت بالای مواداولیه این محصول، تولید نهایی از وجه تمایزات خاص به خود برخوردار است.

احمد نصیری، یکی از توزیع‌کنندگان عمده شکلات در استان البرز در گفت‌وگو با باشگاه خبرنگاران جوان با اشاره به موفقیتِ چشمگیر صنعت شکلات‌سازی کشور در طول یک دهه اخیر اظهار کرد: در حال حاضر فاصله قیمتی قابل توجهی میان شکلات‌های ایرانی با خارجی وجود دارد که البته این تفاوتِ قیمتی، معیاری کامل و دقیق برای سَنجش فاصله کیفی میان تولیدات داخلی و خارجی نیست. وی افزود: به عنوان مثال، اگر فلان شکلات خارجی، ۱۵۰ هزار تومان از شکلات ایرانی گران‌تر است، لزوماً این بالا بودِ قیمت به دلیل اختلاف کیفی موجود در آن نیست، بلکه تعرفه بالای تعریف شده برای واردات شکلات به کشور باعث چنین افزایش قیمتی شده است.

نصیری گفت: به‌زعم بنده، این عرصه از نمونه حوزه‌هایی است که لحاظ کردن تعرفه بالا در آن کاملاً منطقی است، زیرا با عنایت به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های بالای ایران در صنعت شکلات‌سازی می‌طلبد در راستای حمایت هرچه بیشتر از محصولات داخلی وَضع و اِعمالِ تعرفه‌های سنگین استمرار یابد.

وی افزود: با همه این اوصاف، همچنان واردات شکلات‌های خارجی به ایران بالا به نظر می‌رسد و با نیم نگاهی به اعداد و ارقام منعکس شده در رسانه‌ها و گزارش‌های موجود به روشنی این ادعا و واقعیت قابل اثبات خواهد بود.

■ واردات بی‌رویه شکلات در چهار ماهه نخست سال جاری

براساس آمار گمرک، در چهار ماهه نخست سال جاری، بیش از ۲۹۰ تن شکلات به کشور وارد شده که با توجه به پویا بودن صنعت شکلات‌سازی در کشور، این حجم از واردات آن هم در بازه زمانی چهار ماهه، هیچ منطق و توجیهی ندارد و با وجود اتخاذ برخی از تصمیمات برای کاهش وارداتِ چنین محصولاتی، می‌طلبد ضریب واردات با کاهش هر چه بیشتری همراه شود که قطعاً نائل شدن به چنین توفیقی، علاوه بر افزایش حمایت از تولید داخلی، از خروج ارز از کشور نیز جلوگیری خواهد کرد.

علی بهره‌مند، رئیس اتحادیه شیرینی و شکلات در گفت‌وگو با رسانه‌ها اذعان کرد: در صورت اختصاص میلیون‌ها دلاری که صرف واردات می‌شود به تولیدات داخلی، صنعت شکلات‌سازی کشور با تحولات هر چه بیشتری همراه خواهد شد.

سایه خشکسالی بر سر نمایشگاه آب تأکید روزانه بر «سازگاری با کم آبی»

در دو روز گذشته هر کدام از مسئولان مجموعه وزارت نیرو که به نمایشگاه صنعت آب آمدند، چه مدیران بخش‌های مدیریت منابع آب و چه مدیران و کارشناسان بخش‌های مدیریت توزیع و مصرف آب، به اتفاق آرا روی مسئله «سازگاری با کم آبی» تأکید داشتند.

به گزاری تسنیم، ایران کشوری خشک و نیمه‌خشک است که همواره بارش‌های یک سوم متوسط جهانی داشته است. بارش‌های ایران که به طور متوسط ۲۵۰ میلیمتر در سال بود، طی سال‌های اخیر، روندی کاهشی به خود گرفته است.

طی یک دهه اخیر، هیچ‌گاه میزان بارش‌های سالانه کشور به ۲۵۰ میلیمتر نرسیده و این مسئله موجب شده هر سال متوسط سالانه بارش‌های کشور به صورت درازمدت نیز متأثر از آمار کاهشی جدید، کاهش یابد.

متوسط بارش‌های سالانه ایران به صورت درازمدت (متوسط نیم قرن اخیر) ۱۰ سال پیش ۲۵۴ میلیمتر بود، این رقم در پایان سال آبی ۹۶ – ۹۵ به ۲۴۹/۷ میلیمتر و در پایان سال آبی ۹۷– ۹۶ به ۱۷۱ میلیمتر رسید.

کم شدن بارش‌های ایران به معنای کاهش منابع تجدیدشونده آب کشور است. ایران سالانه از ۱۳۰ میلیارد مترمکعب منابع آب تجدیدشونده برخوردار بود، اما در ۲۰ سال گذشته منابع آب تجدیدشونده به ۱۱۰ میلیارد مترمکعب و در شش سال گذشته به حدود ۱۰۰ میلیارد مترمکعب کاهش یافته است. از یک‌سو کم شدن بارش‌های کشور دسترسی به منابع آب سطحی را برای سال‌جاری کاهش داده و از سوی دیگر با برداشت بیش از ظرفیت، از منابع آب زیرزمینی در طی دو سه دهه اخیر، شاهد هستیم که از تعداد ۶۰۹ دشت کشور، ۳۹۰ دشت با کاهش شدید سطح منابع آب زیرزمینی مواجه شده و به اصلاح دشت ممنوعه است. در سال ۱۳۴۷ تنها ۱۵ دشت ممنوعه در کشور وجود داشت که این تعداد امروز به ۳۹۰ دشت ممنوعه افزایش پیدا کرده است.

بین استان‌های مختلف استان‌های کهگیلویه و بویراحمد، خوزستان و چهارمحال و بختیاری در بدترین وضعیت قرار دارند، چون بر اساس آمارهای خشکسالی ۱۰ ساله، به ترتیب حدود ۶۵، ۵۲ و ۵۰ درصد مساحت این استان دچار خشکسالی بسیار شدید است.

امروز چهارمین روز برگزاری نمایشگاه بین‌المللی صنعت آب و تأسیسات آب و فاضلاب ایران است. در سه روز گذشته هر کدام از مسئولان مجموعه وزارت نیرو که به نمایشگاه آمدند، چه مدیران بخش‌های مدیریت منابع آب و چه مدیران و کارشناسان بخش‌های مدیریت توزیع و مصرف آب، به اتفاق آرا روی مسئله «سازگاری با کم‌آبی» تأکید داشتند. همچنین در این دوره شرکت‌های خصوصی فعال در زمینه ارائه تجهیزات کم‌مصرف حضوری پررنگ دارند و به عبارتی انگار سایه‌اندازی خشکسالی‌های متوالی ۱۷ سال اخیر بر سر نمایشگاه آب امسال خودنمایی می‌کند.

جمعیت ایران به بیش از ۸۱ میلیون نفر رسیده و طبق برآورد کارشناسان بخش آب، حدود ۳۰ درصد این جمعیت ۸۱ میلیون نفری در بخش آب شرب به رعایت الگوی مصرف کمتر توجه دارند. در بخش کشاورزی نیز الگوی صحیح کشت و استفاده از سیستم‌های نوین آبیاری در بیشتر نقاط کشور رعایت نشده و در بخش صنعت نیز اغلب صنایع هنوز به موضوع استفاده از پساب به جای آب خام و موضوع مهم بازچرخانی آب توجهی نشان نداده‌اند.

شاید نمایشگاه امسال که برای نخستین‌بار موضوع «سازگاری با کم‌آبی» را به صورت تأکید روزانه در دستور کار خود دارد، بتواند نقطه آغازی برای اصلاح الگوی مصرف در بخش‌های شرب، کشاورزی و صنعت باشد.